

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze diplomové práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Bc. Monika Nováková

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Diplomová práce na téma „Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let“ v teoretické části vymezuje základní pojmy. Úvodní část se věnuje problematice volného času, jeho znakům, funkcím či složkám. Dále je charakterizována výchova mimo vyučování, pedagogika volného času či sociálně patologické jevy. Pro příklad jsou uvedeny instituce, které se podílí na možnostech trávení volného času. Na konci teoretické části je uvedena základní charakteristika neziskových organizací se zaměřením na nestátní neziskové organizace.

Ve výzkumné části je provedena institucionální analýza České asociace Sport pro všechny a dále je též provedena strategická analýza asociace. Výzkumná část má za cíl zjistit, zda asociace plní své poslání. V závěru je provedena diskuse nad výsledky a jsou zformulována doporučení pro zlepšení činnosti asociace.

Klíčová slova

Děti, mládež, volný čas, výchova, instituce, volnočasové aktivity, mimoškolní, neziskové organizace

Úvod

Volný čas je převážně určen k odpočinku a regeneraci sil jedince. Pro děti a mládež má mimořádný význam. Děti potřebují kvalitně a efektivně trávit svůj volný čas. Již od mala je potřeba vést děti ke správnému a plnohodnotnému trávení volného času. Během volného času si tyto jedinci osvojují hodnoty a spoluvytváří se jejich osobnost. Dá se říci, že volný čas je nepostradatelný při společenském vývoji dítěte a mládeže a podílí se na sociálním zrání jedinců, neboť děti jsou jedinou budoucností naší společnosti.

Existuje mnoho organizací, které napomáhají s aktivním trávením volného času dětí, mládeže a nejen jim. V organizacích mohou děti navazovat nová přátelství. Jednou z takových je Česká asociace Sport pro všechny, která se snaží prostřednictvím svých aktivit ovlivňovat volný čas dětí, mládeže i dospělých.

Cíl

Cílem diplomové práce je seznámit se základními definicemi volného času, jeho složkami, funkcemi a znaky. Čtenář má být seznámen s výchovou, s požadavky na výchovu mimo vyučování, se zařízeními pro výchovu mimo vyučování. Práce si klade za cíl seznámit se základními druhy institucí, které dětem pomáhají správně využívat svůj volný čas.

Dílčím cílem diplomové práce je analyzovat vybranou instituci pro trávení volného času dětí a mládeže. Zhodnotit jak plní své cíle a poslání, pro které byla založena, a zda má dostatek financí pro svou činnost.

Metodika

Teoretická část diplomové práce, která obsahuje základní pojmy, byla zpracována jako literární rešerše. Byly použity poznatky ze studia odborné literatury, internetových zdrojů a jiných dostupných materiálů.

Jako metodika výzkumné části byla v první fázi zvolena funkcionální analýza institucí dle polského antropologa Bronislawa K. Malinowského (1884 - 1942). Dle Malinowského je uspokojování potřeb realizováno pomocí organizovaných činností, které jsou sdružovány v systémy (instituce).

Při výzkumu v terénu byly při sběru dat použity následující techniky: pozorování, dotazování a sběr a studium dokumentů.

Ve druhé části výzkumu byla provedena strategická analýza SWOT, která zahrnuje analýzu vnějšího a vnitřního prostředí. Byla využita i STEP analýza ke studiu analýzy makroprostředí a také analýza konkurence v odvětví pro analýzu mikroprostředí. Na základě těchto analýz byla sestavena SWOT analýza a SWOT matice, díky které byly určeny strategie pro Českou asociaci Sport pro všechny.

Zjištěné výsledky a návrhy řešení

Při analýzách byly zjištěny drobné nedostatky. Nejdůležitějším nedostatkem tedy i slabou stránkou je, že Česká asociace Sport pro všechny nemá dostatek finančních prostředků pro svou činnost, již několik posledních let je její výsledek hospodaření záporný. Návrhem na zlepšení špatné finanční situace, kterou by mohlo zlepšit získávání dotací, je spojit se s nějakou společností, která pracuje v této oblasti a mohla by pomoci k úspěšnému získání dotací.

Další slabou stránkou asociace je klesající počet členů jak u dětí a mládeže tak u dospělých. Tato situace by se mohla změnit v případě, že by vzrostl zájem o organizované trávení volného času v České asociaci Sport pro všechny.

Při SWOT analýze byly identifikovány též silné stránky, jako jsou vlastní nemovitosti, jejich vybavení, možnost pronájmu pro širokou veřejnost a pokračující rekonstrukce těchto nemovitostí i přes nedostatek finančních prostředků. Dalším plusem je silná základna dobrovolníků, kteří svůj volný čas věnují na rozvoj volnočasových aktivit dětí, mládeže i dospělých. Česká asociace Sport pro všechny nabízí široké spektrum aktivit a činností a věnuje se též méně známým hrám. Tyto silné stránky by mohly nalákat další potencionální členy.

Závěr

Stanovených cílů bylo dosaženo. Výzkumem bylo zjištěno, že Česká asociace Sport pro všechny plní své stanovené poslání, kterým je podpora rozvoje rekreační tělesné výchovy a sportu na území České republiky pro děti, mládež a dospělé. Pro odhalené nedostatky byly navrženy doporučení pro nápravu. Lze říci, že Česká asociace Sport pro všechny, z. s. nabízí vhodné podmínky pro trávení volného času pro děti, mládež i dospělé. Asociace má širokou nabídku aktivit a činností pro všechny věkové kategorie.

Zdroje

HÁJEK, Bedřich a kol. *Děti, vedoucí, volný čas*. 1. vyd. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT ČR, 2004. 120 s. ISBN 80-86784-06-1

HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008. 240 s. ISBN 978-80-7367-473-1.

PÁVKOVÁ, Jiřina a kol. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy*. 3. akt. vyd. Praha: Portál, 2002. 231 s. ISBN 80-7178-711-6.

STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 168 s. ISBN 978-80-7357-973-9.

TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2008. 185 s. ISBN 978-80-86946-79-5.